Instanţa de fond: Judecătoria Chişinău, sediul Central (jud. A. Arhip)
Dosarul nr. 2ai-270/24 (2-23074546-02-2ai-08082024)

D E C I Z I E

05 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului, Sîrbu Victoria
judecătorul Bostan Angela și Cașcaval
Judecătorii Andrei

examinând în ordine de apel, apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 mai 2024, adoptată în cauza de insolvabilitate la cererea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva lui Paniș Ștefan, Clima Ion, Lihtețchi Nicolae, Istrati Victoria, intervenient accesoriu SRL „Panclip", în procedura simplificată a falimentului, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Central se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL „Panclip", în procedura simplificată a falimentului.

La 06 decembrie 2023 Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a înaintat cerere împotriva lui Paniș Ștefan, Clima Ion, Lihtețchi Nicolae, Istrati Victoria, intervenient accesoriu SRL „Panclip", în procedura simplificată a falimentului, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară.

În motivarea cererii lichidatorul a invocat că, în temeiul dosarului de subvenționare nr. 1.3/1710FR3938, SRL „Panclip" a beneficiat de sprijin financiar în mărime de 300.000 lei pentru procurarea tractorului de model "CASE IH PUMA 225", cu numărul șasiului *****, anul producerii 2017 – investiție ce corespunde submăsurii 1.3 „Stimularea investițiilor pentru procurarea tehnicii și utilajului agricol convențional" din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediul Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 455 din 21 iunie 2017. În cadrul monitorizării post-investiționale, prin Actul de inspecție nr. 272 din 02 martie 2022, s-a constatat că tractorul achiziționat a fost înstrăinat la data de 26 martie 2022.

În temeiul dosarului de subvenționare nr. 2.4/1710FR2678, SRL „Panclip" a beneficiat de sprijin financiar în mărime de 452.425 lei pentru procurarea semănătorii

de model ”GREAT PLAINS 3S-3000F-6006”, cu numărul șasiului *****, anul producerii 2017 – investiție ce corespunde submăsurii 2.4 „Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului no-till și mini-till” din Regulamentul precitat. În cadrul monitorizării post-investiționale, prin Actul de inspecție nr. 274 din 02 martie 2022, s-a constatat că tractorul achiziționat a fost înstrăinat la data de 05 mai 2020.

În temeiul dosarului de subvenționare nr. 2.4/1809FR2710, SRL „Panclip” a beneficiat de sprijin financiar în mărime de 500.000 lei pentru procurarea combinei de model ”ACROS PCM-152”, cu numărul șasiului *****, anul producerii 2018 – investiție ce corespunde submăsurii 2.4 „Stimularea investițiilor pentru procurarea echipamentului no-till și mini-till” din Regulamentul precitat. În cadrul monitorizării post-investiționale, prin Actul de inspecție nr. 273 din 02 martie 2022, s-a constatat că combina achiziționată a fost înstrăinată la data de 26 martie 2020.

Susține reclamantul că, pentru fiecare dosar de subvenționare, debitorul a semnat declarația pe propria răspundere, prin care și-a asumat obligația de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nicio formă investiția supusă subvenționării, conform perioadei de timp specificată la pct. 11 din Regulament, precum și să respecte criteriile de eligibilitate, în dependență de măsura/sprijinul accesat. SRL „Panclip” și-a asumat și obligația de restituire a sumei subvenției, în cazul nerespectării angajamentelor asumate.

Respectiv, indică reclamantul că, AIPA deține față de debitorul insolvabil creanțe în mărime de 1.254.425 lei, formate în modul descris. Iar, pentru deciziile aprobate de fondatori și executate de administratorul statutar al societății debitoare, prin care a fost înstrăinată tehnica agricolă subvenționată, aceștia sunt pasibili atragerii la răspundere subsidiară în temeiul art. 248 alin.(1) lit. i) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Solicită reclamantul Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere și fondatorilor SRL „Panclip”, după cum urmează: Paniș Ștefan (membru fondator cu cota 75%), Clima Ion (membru fondator cu cota 10%), Lihtețchi Nicolae (membru fondator cu cota 10%), Istrati Victoria (membru fondator cu cota 5%), obligarea organelor de conducere și fondatorilor SRL „Panclip” indicați la pct. 1 să restituie AIPA echivalentul subvenției în mărime de 1.254.425 lei la contul trezorerial indicat.

La 03 aprilie 2024, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus cerere privind atragerea la răspundere subsidiară concretizată.

Menționează că, din referința depusă de către pârâți, a identificat faptul înstrăinării de către asociații SRL „Panclip”, care dețineau parte socială în mărime de 100%, în beneficiul lui Roșcovan Viorel a părții sociale în cauză, potrivit contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale din 09 aprilie 2019.

Solicită Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în urma concretizării cererii de chemare în judecată, atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere și fondatorilor SRL „Panclip”, după cum urmează: Paniș Ștefan (membru

fondator), Clima Ion (membru fondator), Lihteţchi Nicolae (membru fondator), Istrati Victoria (membru fondator) și Roșcovan Viorel (asociat unic); încasarea sumei alocată cu titlu de subvenție, în mărime de 1.254.425 lei, potrivit art. 248, în masa debitoare, care va fi destinată, în cazul procedurii de restructurare, completării fondurilor necesare în continuarea activității debitorului, iar în cazul falimentului – acoperirii pasivului

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 mai 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de reprezentantul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Batrîn Irina împotriva lui Paniș Ștefan, Clima Ion, Lihteţchi Nicolae, Istrati Victoria, intervenient accesoriu SRL „Panclip” în procedura simplificată a falimentului, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară.

Prin hotărârea suplimentară Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 iulie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de reprezentantul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, Irina Batrîn împotriva lui Roșcovan Viorel, intervenient accesoriu SRL „Panclip” în procedura simplificată a falimentului, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară.

Solicitarea apelantului:

La 03 iunie 2024 Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 mai 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii.

La 30 ianuarie 2025 prin fișa de repartizare repetată, cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Bostan Angela și Cașcaval Andrei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel a indicat motive de fapt și de drept similare celor expuse în cererea din 06 decembrie 2023.

Menționează apelantul că, combina de model ”ACROS PCM-152” a fost înstrăinată la data de 26 martie 2020; tractorul de model ”CASE IH PUMA 225” a fost înstrăinat la data de 26 martie 2020, iar semănătoarea de model ”GREAT PLAINS 3S-3000F-6006” a fost înstrăinată la data de 05 mai 2020. Astfel, decizia de înstrăinare a tehnicii procurate a avut loc în perioada 02.04.2019, atunci cînd prin procesul verbal al adunării generale a asociaţiilor SRL ”Panclip”, a fost depus în capitalul social a SRL ”Endo-Grup”. În perioada respectivă, ca asociaţi figurau Clima Ion, Lihteţchi Nicolae, Istrati Victoria şi Paniş Ştefan.

Indică că, la 24 mai 2023 reprezentantul SRL „Panclip”, Roşcovan Viorel a depus în adresa Judecătoriei Chişinău, sediul Central cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate faţă de SRL „Panclip”.

Relevă că, instanţa determină că Roşcovan Viorel în mod just a fost identificat de către reclamant ca subiect al raportului juridic litigios, deoarece pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului de insolvabilitate în privinţa

societăţii debitoare a exercitat funcţiile de administrator statutar şi asociat unic - adică este membru al organelor de conducere ale debitorului, în sensul art. 247 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012.

Susține că, din analiza prevederilor art. 15 şi 248 din Legea insolvabilităţii reiese că, în dependenţă de motivele apariţiei stării de insolvabilitate a debitorului, fondatorul (asociatul) va purta răspundere subsidiară solidară faţă de creditori sau la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de asociat (fondator).

Afirmă că, beneficiarul este obligat să restituie subvenţia, dacă obiectul subvenţionat este înstrăinat. La caz, însă, rambursarea subvenţiei nu a avut loc, fapt ce demonstrează că organele de conducere şi fondatorii debitorului intenţionat şi cu rea-credinţă au evitat să realizeze obligaţia respectivă, în speranţa că Agenţia nu va constata faptul înstrăinării tehnicii agricole.

La 27 noiembrie 2024 intimatul Paniș Ștefan a depus referință asupra cererii de apel al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, solicitând respingerea apelului.

Verificarea termenului de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunţării dispozitivului, cu excepţiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum şi apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanţei de insolvabilitate.

La caz, Colegiul Civil a constatat cu certitudine că, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 mai 2024 a fost atacată de către apelantul Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, la 03 iunie 2024.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul civil consideră că apelul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind apelul declarat şi materialele cauzei, Colegiul consideră apelul ca fiind neîntemeiat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 alin. (6) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Instanţa de apel, după

ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe.

Potrivit dispoziţiilor art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu art. 373 alin. alin. (1) și (2) CPC, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, ori, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material au fost aplicate corect.

Din materialele cauzei se atestă că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 iunie 2023, s-a constatat insolvabilitatea SRL „Panclip” și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Panclip”.

S-a ridicat dreptul lui Roșcovan Viorel de a administra SRL „Panclip” și s-a desemnat în calitate de lichidator administratorul autorizat Bulgaru Igor.

La 06 decembrie 2023, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a depus în adresa instanței cerere cu privire la atragerea la răspundere subsidiară și încasarea sumei.

Prin cererea cu privire la atragerea la răspundere subsidiară concretizată depusă la data 03 aprilie 2024, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat:

1. atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere și fondatorilor SRL „Panclip”, după cum urmează: Paniș Ștefan (membru fondator), Clima Ion (membru fondator), Lihtețchi Nicolae (membru fondator), Istrati Victoria (membru fondator) și Roșcovan Viorel (asociat unic);

2. încasarea sumei alocată cu titlu de subvenție, în mărime de 1.254.425 lei, potrivit art. 248, în masa debitoare, care va fi destinată, în cazul procedurii de

restructurare, completării fondurilor necesare în continuarea activității debitorului, iar în cazul falimentului – acoperirii pasivului.

Potrivit prevederilor art. 247 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, (1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Potrivit art. 248 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, *precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea* prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) *comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului*.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea şi au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziţia lor la

aceste decizii.

(5) Termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acţiunii prevăzute la alin.(1), instanţa de insolvabilitate se pronunţă prin hotărîre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea.

Din această prevedere legală rezultă că tragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului nu operează în mod automat, ci urmează ca administratorul insolvabilităţii/lichidatorului să probeze, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, iar instanţa să constate acţiunile/inacțiunile pârâților Paniș Ștefan, Clima Ion, Lihtețchi Nicolae, Istrati Victoria care ar fi dus la apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, precum şi imputabilitatea acestor acţiuni anume acestora. Or, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

La fel, caracterul special al răspunderii juridice reglementate de art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii, rezidă în obligarea persoanelor cărora le este imputabilă apariţia şi cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului la suportarea datoriilor ultimului. Norma legală citată specifică în mod exhaustiv categoria faptelor considerate ilicite şi prejudiciul cauzat – provocarea sau contribuirea la insolvabilitatea debitorului (incapacitatea de plată sau supra îndatorarea) precum şi legătura de cauzalitate între fapta săvârşită cu vinovăţie şi prejudiciul cauzat.

În cazul în care cererea privind antrenarea răspunderii subsidiare este introdusă de administratorul insolvabilităţii sau lichidator, cât și în cazul în care cererea este introdusă la iniţiativa comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, aceasta este fundamentată, de regulă, pe datele și informaţiile furnizate prin raportul administratorului insolvabilităţii, prevăzut la art. 114 din Legea insolvabilităţii, cu indicarea faptelor ilicite pentru care ar putea fi angajată răspunderea personală patrimonială a persoanelor menţionate la art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilităţii.

În temeiul art.15 alin. (1) Legea insolvabilităţii, în cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului (insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Potrivit informației furnizate de Agenția Servicii Publice prin răspunsul nr.

05/01-B978/1 din 04 iulie 2023, SRL „Panclip” a fost înregistrată în registrul public la data de 20 aprilie 1999. În calitate de asociați au fost înregistrați Clima Ion (cota-parte de 20%), Lihtețchi Nicolae (cota-parte 20%), Istrati Victoria (cota-parte 20%) și Paniș Ștefan (cota-parte 40%); iar în calitate de administrator – Paniș Ștefan.

Prin modificările operate la data de 11 martie 2003, cotele-părți în capitalul social al societății comerciale au fost modificate în următorul mod: Clima Ion (cota-parte de 10%), Lihtețchi Nicolae (cota-parte 10%), Istrati Victoria (cota-parte 50%) și Paniș Ștefan (cota-parte 75%).

La 09 aprilie 2019, în calitate de beneficiar efectiv și asociat unic al SRL „Panclip” a fost înregistrat Roșcovan Viorel. Începând cu această dată, în calitate de administrator a fost înregistrat Sorici Nicolae.

La 03 august 2020, din Registrul de stat au fost radiate datele privind exercitarea funcției de administrator de către Sorici Nicolae.

Începând cu 19 noiembrie 2020, în calitate de beneficiar efectiv, administrator și asociat unic al SRL „Panclip” a fost înregistrat Roșcovan Viorel.

Înscrierile efectuate în Registrul de stat al persoanelor juridice sunt confirmate și prin actele adoptate de adunarea generală a asociaților SRL „Panclip”, contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale din 09 aprilie 2019 și deciziile organului înregistrării de stat.

Întrucât insolvabilitatea SRL „Panclip” a fost dispusă prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 iunie 2023, se stabilește cu certitudine că Paniș Ștefan, Clima Ion, Lihtețchi Nicolae, Istrati Victoria nu au mai fost membri ai organelor de conducere ai societății debitoare pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului, fiind radiați din calitate de asociați și administrator al societății începând cu data de 09 aprilie 2019, astfel aceștia nu pot fi atrași la răspundere subsidiară reieșind din calitatea de membri ai organelor de conducere ale debitorului, însă în privința ultimilor poate fi invocată răspunderea subsidiară în calitate de *orice alte persoane* stabilită în ordinea art. 248 alin. (1) Legea insolvabilitate.

Se va evidenția faptul că, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură potrivit cererii cu privire la atragerea la răspundere subsidiară pretinde existența unui prejudiciu cauzat SRL „Panclip” de către pârâți în mărime de 1.254.425 lei, motivându-și cerința prin faptul că membrii organelor de conducere ale debitorului au înstrăinat tehnica agricolă achiziționată cu mijloace financiare primite cu titlu de subvenții, circumstanță care a determinat apariția obligației de rambursare a subvențiilor primite, iar ulterior – incapacitatea de executare a obligațiilor și survenirea insolvabilității. Adițional, lichidatorul Bulgaru Igor a reliefat că, de fapt, pârâții au admis ieșirea din proprietatea SRL „Panclip” a tehnicii agricole cumpărate cu aportul subvențiilor contractate la data de 02 aprilie 2019, când s-a decis depunerea aportului în capitalul social al SRL „Endo-Grup”.

După cum rezultă din actele cauzei, la 11 octombrie 2017 reprezentantul SRL

„Panclip” a depus în adresa Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cerere de solicitare a sprijinului financiar în mărime de 454.425 lei pentru achiziționarea semănătorii de model 3S-3000F-6006.

La 25 octombrie 2017, reprezentantul SRL „Panclip” a depus în adresa Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cerere de solicitare a sprijinului financiar în mărime de 300.000 lei pentru achiziționarea tractorului de model ”IH PUMA 225”.

La 07 septembrie 2018, reprezentantul SRL „Panclip” a depus în adresa Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cerere de solicitare a sprijinului financiar în mărime de 500.000 lei pentru achiziționarea combinei de model ”PCM-152 ACROS-595”.

Adițional cererilor nominalizate, reprezentantul debitorului – în persoana administratorului statutar Paniș Ștefan a depus și declarații pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate.

Astfel s-a constatat că, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a acordat sprijin financiar potrivit solicitărilor agentului economic. În modul prevăzut de legislație, autoritatea administrativă a verificat subvențiile alocate beneficiarului, în rezultat fiind constatate următoarele:

- prin procesul-verbal nr. 53 din 18 mai 2022 privind constatarea iregularităților a depistat că combina de model ”ACROS PCM-152” a fost înstrăinată la data de 26 martie 2020;

- prin procesul-verbal nr. 52 din 19 mai 2022 privind constatarea iregularităților a depistat că tractorul de model ”CASE IH PUMA 225” a fost înstrăinat la data de 26 martie 2020;

- prin procesul-verbal nr. 54 din 19 mai 2022 privind constatarea iregularităților a depistat că semănătoarea de model ”GREAT PLAINS 3S-3000F-6006” a fost înstrăinată la data de 05 mai 2020.

Urmare a constatărilor stabilite în cadrul monitorizării post-investiționale, prin ordinele AIPA nr. 121 din 10 aprilie 2023, nr. 122 din 10 aprilie 2023 și nr. 123 din 10 aprilie 2023 s-a obligat SRL „Panclip” să restituie sumele de 300.000 lei, 500.000 lei și 454.425 lei acordate cu titlu de subvenții.

Întrucât sumele datorate nu au fost rambursate în termenul acordat, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a emis mandatele de executare nr. 24 din 15 iunie 2023, nr. 23 din 15 iunie 2023 și nr. 22 din 15 iunie 2023. Urmare a punerii în executare silită a mandatelor emise în privința debitorului, Serviciul Fiscal de Stat a informat Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură despre intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului și dreptul de a-și înainta creanțele în ordinea stabilită de Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Astfel, din înscrisurile administrate, obligația SRL „Panclip” de restituire a subvențiilor acordate prin intermediul Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a luat naștere la 10 aprilie 2023, când au fost emise ordinele cu privire la

revocarea parțială a unor acte administrative. Prin actele emise, beneficiarul a fost obligat să restituie sumele de 300.000 lei, 500.000 lei și 454.425 lei, acordate cu titlu de subvenții în termen de 10 zile de la data notificării ordinelor corespunzătoare.

Totodată, la data de 24 mai 2023, reprezentantul SRL „Panclip", Roșcovan Viorel a depus în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Central cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Panclip".

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 iunie 2023, s-a constatat insolvabilitatea SRL „Panclip", stabilindu-se că debitorul înregistrează obligații pecuniare față de agentul economic SRL „Valenagro Com" în mărime de 12.951.976,74 lei.

Însă, la moment, SRL „Panclip" nu-și poate executa obligațiile înregistrate, întrucât nu dispune de suficiente bunuri, mijloace bănești pe conturile bancare deschise, iar la plata obligațiilor înregistrate este în întârziere mai mult de 60 zile.

Colegiul civil reține că deși, formal este stabilită fapta care urmează să fie un temei de antrenare a răspunderii subsidiare, prin care în rezultatul înstrăinării bunurilor achiziționate cu aportul subvențiilor, în privința societății debitoare a apărut obligația de rambursare a sumei totale de 1.252.425 lei, care în cadrul procesului de insolvabilitate derulată în privința SRL „Panclip" s-a materializat prin creanța Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură validată ca creanță chirografară de rangul V, totuși, măsura în care săvârșirea faptei imputate a cauzat insolvabilitatea debitorului nu poate fi prezumată, dar urmează să fie stabilită la analiza legăturii cauzale dintre prejudiciul cauzat și faptă.

În conformitate cu art. 2022 alin. (1) Codul civil, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

Analizând probatoriul prezentat, raportat la prevederile legale, citate supra, Completul judiciar consideră că prima instanță corect și justificat a concluzionat asupra netemeiniciei cererii de atragere la răspundere subsidiară înaintată de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, or în vederea angajării răspunderii subsidiare, urmează a fi identificată și stabilită vinovăția precum și legătura cauzală dintre fapta pârâților care a determinat starea de insolvabilitate, întrucât prevederile art. 248 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012 prevăd expres temeiurile angajării acestei forme de răspundere.

La caz, a fost stabilit indubitabil că fapta sesizată ca temei de antrenare a răspunderii subsidiare în speță nu a cauzat insolvabilitatea debitorului, în condițiile în care la momentul apariției creanței Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, SRL „Panclip" deja era în întârziere în executarea obligațiilor scadente față de alți creditori.

Ulterior, neexecutarea obligațiilor apărute față de SRL „Valenagro Com" a determinat reprezentantul debitorului să depună cerere introductivă și a servit drept motiv pentru intentarea procesului de insolvabilitate.

Astfel, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a fost demonstrat existența componenţei delictului civil și anume legătura cauzală dintre pretinsul prejudiciu și consecinţa directă a abaterilor săvârșite de către pârâți, materializată prin determinarea stării de insolvabilitate al societății.

Colegiul reiterează că, pentru a fi angajată răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii, și anume: existenţa prejudiciului, comiterea unei fapte ilicite dintre cele enumerate de lege, existenţa legăturii de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu şi vinovăţia persoanei a cărei răspundere se cere.

La caz, în viziunea Colegiului specializat, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu a demonstrat circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Or, simpla existență a creanței nu impune instanța de judecată la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, sau altor persoane în lipsa legăturii cauzale dintre acțiunile/inacțiunile acestora și survenirea stării de insolvabilitate.

Astfel, răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul social nu poate fi acoperit, ci numai atunci când se demonstrează că prin acţiunea culpabilă şi intenţionată, subiecţii vizaţi au cauzat starea de insolvabilitate sau prin săvârşirea unei fapte expres şi limitativ enumerate la articolul 248 din Legea insolvabilităţii, iar consecinţele acestora s-au materializat prin crearea, menţinerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condiţiilor de tragere la răspundere juridico-civilă.

Potrivit dispoziţiilor art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prin urmare, răspunderea patrimonială reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care se angajează faţă de delincvenţi, în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter patrimonial.

În sensul dispoziţiilor menţionate, se subînţelege că, pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale, iar temeiul răspunderii delictuale îl constituie componenţa delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi un prejudiciu şi vinovăţia. Acestea reprezintă condiţiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa uneia exclude atragerea la răspundere a persoanei. De notat că, în contextul condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale, instanţa argumentează că nu poate exista răspunderea delictuală dacă nu există culpa şi legătura cauzală dintre acţiunile persoanei implicate şi survenirea unui prejudiciu.

Respectiv, în speța dedusă judecății nu sunt întrunite condiţiile tragerii la

răspundere subsidiară a pârâților Paniș Ștefan, Clima Ion, Lihtețchi Nicolae, Istrati Victoria în baza temeiurilor analizate. Prin urmare, instanţa de insolvabilitate just a conchis asupra netemeiniciei cererii de atragere la răspundere subsidiară şi a respins acțiunea.

Astfel, instanţa de fond a supus aprecierii toate argumentele invocate de către apelant în cererea de atragere la răspundere subsidiară, identificînd care sunt condiţiile atragerii la răspundere subsidiară, și stabilind că în speță, cererea de atragere la răspundere subsidiară nu reține circumstanțele și/sau împrejurări de facto cărora li s-a datorat survenirea stării de insolvabilitate a întreprinderii debitoare.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că prima instanță justificat și argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la de respinge acțiunea depusă de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, iar toate argumentele apelantului invocate în apelul declarat nu au relevanţă, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea hotărârii contestate şi urmează a fi respinse.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii hotărârii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 mai 2024, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu art. 385 lit. a), 389-390 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 mai 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Bostan Angela

Cașcaval Andrei